
Et sår kan være så mangt

SPRÅKSPALTEN

PETTER GJERSVIK

petter.gjersvik@medisin.uio.no

Petter Gjersvik er professor emeritus i hudsykdommer ved Universitetet i Oslo, medlem av Gruppe for norsk medisinsk fagspråk og medisinsk redaktør i Tidsskriftet.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

INGEBORG M. BACHMANN

Ingeborg M. Bachmann er professor og avdelingsoverlege ved Hudavdelingen, Haukeland universitetssjukehus.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

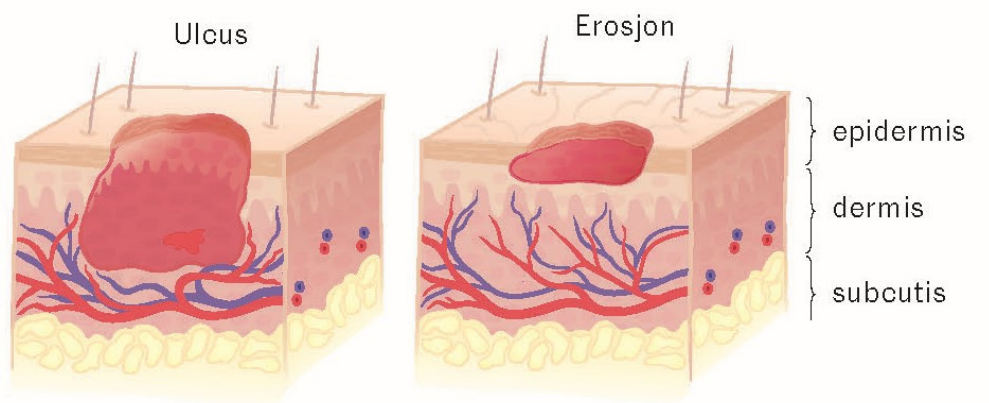
Ordet *sår* har så mange og ulike betydninger i allmennspråket at det ikke er egnet til å beskrive kliniske funn i huden.

Ved en klinisk undersøkelse skal utslett og hudlesjoner beskrives så presist og entydig som mulig. Vi har en rekke ord til disposisjon for å beskrive slike efflorescenser [\(1\)](#).

Ulcus, erosjon og sår

Mye brukt er ord som papel, nodule, tumor, vesikkel, bulla, urtika, ulcus og erosjon. Dette er betegnelser som er godt definert og vel etablert i norsk og internasjonal dermatologi [\(2, 3\)](#). I norsk allmennspråk vil man heller snakke om knuter, blemmer, vabler og sår. Men disse ordene kan ha mange, usikre og ulike betydninger. Derfor er de uegnet til å beskrive kliniske funn i huden på en presis måte.

Dette gjelder særlig ordet sår. Vår erfaring er at mange pasienter (og noen kolleger) kan bruke ordet sår ikke bare om et ulcus eller en erosjon i huden, men også om svulster og utslett. I klinisk praksis bør vi derfor snakke om ulcus (flertall: *ulcera*) og erosjoner i huden. Ulcus betegner et vevstap som går ned i dermis, mens erosjon er et mer overflatisk vevstap som er begrenset til epidermis (figur 1).

Figur 1 Skisse av hud med et ulcer, der vevstapet går ned i dermis, og en erosjon, der vevstapet er begrenset til epidermis. Illustrasjon: Jeanette Engqvist / Illumedic.

Valg av ord er viktig

Når man beskriver en nodulus eller tumor med erosiv overflate, vil dette gi assosiasjoner til malign sykdom. Brukes ordet *sår* om en slik lesjon på en legg, vil tankene i større grad gå i retning av vaskulær årsak, slik som venøs insuffisiens, aterosklerose og kutan vaskulitt, eventuelt et traume. Tilsvarende er *sår* en feil beskrivelse av et eksematøst utslett, selv om pasienten sier at «det føles sårt». Vår erfaring er at slike feil kan føre til misforståelser og forsinket diagnostikk.

Likevel kan det i noen situasjoner være naturlig å snakke om *sår*, også profesjonelt. Men hvis man velger å bruke ordet *sår*, må det være i en mer overordnet eller uformell sammenheng. Man må være helt sikker på at alle forstår hva man snakker om, det være seg leggsår (ulcus cruris), fotsår (ulcus pedis), liggesår (decubitus), diabetessår eller operasjonssår. Det er heller ingenting å si på at mange sykehus har egne sårpoliklinikker med særskilt kompetanse og ressurser til å hjelpe folk med kroniske leggsår eller andre former for ulcera og erosjoner.

LITTERATUR

1. Langeland T. efflorescens (dermatologi). https://sml.snø.no/efflorescens_-_dermatologi Lest 3.3.2026.
2. Fyrand O. Hudsykdommer. Diagnose, pleie og behandling. 4. utg. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2007.
3. Kang S, Amagai M, Bruckner AL et al. red. Fitzpatrick's Dermatology. 9. utg. New York, NY: McGraw-Hill Education, 2019.

Publisert: 11. mai 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.0134

Mottatt 30.10.2025, godkjent 8.1.2026.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 19. august 2026.